

NIET EERLIJK!

door Sheila Sitalsing

Een bevriend schrijver-econoom deed onlangs een bekentenis waar ik enorm van opknapte: hem was door een prestigieuze publicatie gevraagd een recensie te schrijven van het nieuwe boek van Thomas Piketty, een Frans econoom die er 696 pagina's voor heeft uitgetrokken om uit te leggen dat de duivel altijd op de grootste hoop schijft. Hij bladerde het door, zuchtte diep boven de wijdloppige passages, besloot dat de pil niet om door te komen is en stelde de redactie voor, er geen recensie aan te wijden.

Een maand later is Piketty's *Capital in the Twenty-First Century* de nieuwe hype in economenland - tot stomme verbazing van mijn kennis, die zich nu twijfeld afvraagt of hij de 21ste-eeuwste equivalent is van de platenbaas die in 1962 vier langharige jongens de deur wees. Ze noemden zich The Beatles.

De eurocrisis is voorbij, althans de grote beroering is over, Griekenland heeft onlangs alweer voor 3 miljard euro aan staatsobligaties weten te slijten, en met opgewonden meningen over het debat inzake bezuinigen versus stimuleren kom je niet meer op televisie. Dus verlegde de babbelende klasse in economenland de focus naar ongelijkheid - in inkomens en vooral in vermogen. Enter Piketty, wiens betoog aansluit bij het ongenoegen over graaibankiers en over de 1 procent best verdienenden.

Piketty's analyse komt erop neer dat in de ontwikkelde wereld vermogen in het verleden harder is gegroeid dan inkomen, dat deze ontwikkeling zich zal doorzetten, en dat we afstevenen op een maatschappij die lijkt op de negentiende-eeuwse met een nietsdoende bovenklasse die de geaccumuleerde rijkdom van voorvaderen erft en een ploeterende werkende klasse. Voor links een gruwel, want niet eerlijk. Maar ook voor liberalen die niets van jaloeziebelasting moeten hebben problematisch, want zo draait de dynamische markteconomie vast. Volgens het CBS is de vermogensongelijkheid zelfs in lief, egalitair Nederland groot - al neemt het CBS het pensioenvermogen niet mee in zijn rekensommen, wat tot uiterst discutabele uitkomsten leidt.

Piketty stelt een forse belasting op vermogen voor. Nog los van de vraag of je spaarzaamheid moet willen ontmoedigen, zit het grote zwakte punt hem in de veronderstelling dat vermogen harder zal blijven groeien dan inkomen en dat hierdoor de ondergang van het kapitalisme zit ingebakken in het systeem. Er zijn al heftige debatten over de theoretische basis onder die veronderstelling losgebroken.

Ik zou niet op Piketty inzetten. Ook Karl Marx en Thomas Malthus moeten nog steeds gelijk krijgen.

Manier 2 PAPIERGOUD

➔ Waarom

Handelen in fysiek goud is omslachtig en niet goedkoop. Beleggers die speculatief zijn ingesteld en veel handelen, maken daarom vaak gebruik van de papieren goudmarkt.

➔ Wat

Bij handel in papiergoud is geen sprake van gesjouw met goudstaven, maar wordt gehandeld in bijvoorbeeld derivaten die blootstelling hebben aan de goudprijs. Denk hierbij aan opties (recht om een hoeveelheid goud te kopen of verkopen op een vast tijdstip in de toekomst), futures (plicht om goud te leveren of af te nemen op een vast tijdstip in de toekomst) en hefboomproducten als turbo's (mogelijkheid tot kopen over verkopen van goud waarbij het grootste deel van de aanschafprijs is geleend). Het gebruik van dit soort producten kent een hoog risico, vergt expertise en is eigenlijk het meest geschikt voor korte ritjes. Maar in de regel worden transacties in contanten afgewikkeld, er komen geen leveringen en ontvangsten van fysieke baren aan te pas.

Voor beleggers met een langere adem is een zogeheten synthetisch product dat de beweging van de goudprijs probeert na te bootsen wellicht interessanter. Dit soort producten kan het leeuwendeel van de inleg investeren in een obligatie en koopt met de rest van het geld derivaten als futures en swaps (het uitwisselen van kasstromen van beleggingen tussen twee partijen) om de goudkoers bij te benen. Zogeheten ETN's, ofwel Exchange Traded Notes, volgen, net als

ETF's, een bepaalde index of een bepaald effect, maar kopen de onderliggende stukken niet.

➔ Hoe

Derivaten in goud worden verhandeld op verschillende gereguleerde beurzen, zoals de Chicago Mercantile Exchange. De hefboomproducten komen uit de stal van bijvoorbeeld ABN Amro (turbo's), ING (sprinters) en SaxoBank (CFD's).

Partijen als Proshares en Velocityshares bieden verschillende ETN's aan, waaronder varianten met een hefboom op de goudprijs. RBS heeft een goudcertificaat dat beleggers de mogelijkheid biedt om de koersontwikkeling van goud te volgen, maar geen fysieke afdekking of zekerheidsstelling hebben.

➔ Risico's

Derivaten en hefboomproducten hebben één overeenkomst: het bedrag dat een belegger investeert, ligt een stuk lager dan de onderliggende waarde. Door de hefboom kan een kleine beweging in de goudprijs een forse winst of verlies tot gevolg hebben. Het laatste is natuurlijk een risico. Het betekent dat posities in derivaten voornamelijk iets zijn voor de doorwinterde belegger.

Een belegger in een synthetische tracker of note loopt kredietrisico omdat hij eigenlijk een deel van zijn geld in obligaties stopt. Als de uitgever van deze obligatie in de problemen komt, is het mogelijk dat hij een deel van zijn inleg kwijtraakt (kredietrisico).

GOUD? JA!
'OVERHEDEN KUNNEN GEEN GOUD BIJDrukKEN'
- Willem Middelkoop, goudbelegger